

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Opatovice n/L., okres Pardubice

Adresa: Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem

Identifikátor školy: 600 096 033

Termín konání inspekce: 14. - 17. září 2004

Čj.:	J2-1124/04-1400
Signatura:	kj2ay103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřskou školu Opatovice n/L., okres Pardubice zřídil Obecní úřad Opatovice nad Labem k 1. lednu 2003 jako příspěvkovou organizaci. Součástí mateřské školy je školní jídelna. Mateřská škola (MŠ) je 2třídní: do I. třídy je přijato 25 dětí ve věku od 3 do 5 let, do II. třídy 25 dětí ve věku od 5 do 7 let, z toho 6 dětí má odklad povinné školní docházky. Vzdělávání probíhá podle vlastního školního vzdělávacího programu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání
- Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v dopoledním bloku v obou třídách mateřské školy

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole zajišťuje ředitelka a 3 učitelky. Všechny pedagogické pracovnice splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, mají celý pracovní úvazek. Doba přímé výchovné činnosti je rozepsána tak, že je zajištěna bezpečnost dětí. Souběžné působení učitelek probíhá pouze při pobytu venku, jinak v dopoledním bloku činností není možné realizovat skupinovou práci za přítomnosti obou učitelek ve třídě.

Organizační řád a doprovodné směrnice jsou vypracovány odborně, formálně přehledně a jednoznačně. Veškerá dokumentace je uspořádána. Organizační struktura je promyšlená. Školní jídelnu řídí její vedoucí, která má tuto funkci uvedenou v pracovní smlouvě jako pracovní zařazení. Obsahy pracovních náplní a vnitřních řádů vypovídají o optimálním rozdělení povinností. Každý pracovník ví, za co je odpovědný a co se od něho očekává. Organizační, provozní a ekonomická problematika je projednávána na provozních poradách. Na pedagogických poradách si učitelky předávají poznatky ze vzdělávání, diskutují především o zkušenostech s používáním školního programu, mají dostatečný prostor pro vlastní vyjádření.

Dokumentace k realizaci výchovně-vzdělávacího procesu je pro učitelky přínosným metodickým materiálem. Její součástí je i plán kontrolní a hospitační činnosti s detailními kritérii pro hodnocení práce učitelek. O průběhu výchovně-vzdělávacího procesu získává ředitelka poznatky kontrolami většího rozsahu a hospitacemi. Se zjištěními a hodnocením jsou učitelky seznámeny a současně jim ředitelka poskytuje doporučení k další práci. Jejich následným plněním v návaznosti i na kritéria se zabývá spíše okrajově. Systém sebeevaluaace je teoreticky zpracovaný. Všichni zaměstnanci v závěru minulého školního roku zhodnotily svoji práci podle předem zadaných otázek, zjištění ředitelka využila především jako zpětnou vazbu pro posouzení kvality vlastní řídicí práce.

Ředitelka stimuluje zájem učitelek o další vzdělávání jak vlastním aktivním přístupem, tak vytvářením optimálních organizačních a materiálových podmínek. Při výběru zaměření respektuje zájem učitelek a současně přihlíží k cílům mateřské školy.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí v budově, která byla postavena za účelem provozování předškolního zařízení. Třídy, ředitelna a zázemí pro učitelky se nacházejí v přízemí a v I. podlaží.

K mateřské škole bezprostředně přiléhá zahrada. Po stavebních úpravách v sousedství MŠ není ještě její povrch ve všech částech optimálně upravený. Zařízení zahrady poskytuje dětem omezený rozsah činností. Kompletní rekonstrukci zahrady má ředitelka po dohodě se zřizovatelem zahrnutou v plánu materiálové vybavenosti a rozdělenou do několika etap.

Třídy jsou prostorné, rolovacími stěnami je možné je rozdělit na 2 samostatné místnosti. Slouží jako herna, ložnice a jídelna. Uspořádání umožňuje bezpečný pohyb dětí a učitelkám dostatečný přehled o jejich činnosti. Třídy jsou vybaveny kvalitním dětským nábytkem, úložnými skříňkami, stolky a židličkami. Vše je uspořádáno podle potřeb dětí a rozměry splňují antropometrické požadavky. Dětem je poskytována možnost dotvářet si prostředí pomocí velkých stavebnicových celků. Hračky a učební pomůcky umístěné ve třídách jsou volně přístupné. V důsledku omezených skladových prostorů jsou některé učební pomůcky uloženy mimo přímý dosah učitelky a dětí. Centra aktivit umožňují realizovat pestrou škálu námětových her. Jejich umístění v prostoru je převážně dobře promyšlené. Obsahují soubory hraček, které jsou ucelené a stimulují k určitému typu hry. Třídy byly vyzdobeny výsledky prací učitelky.

Množství a rozsah materiálového vybavení umožňuje zařazovat všechny typy oblíbených dětských činností. Výrazně kvalitně jsou zastoupeny didaktické pomůcky, obrazový materiál, konstruktivní stavebnice drobné i větší, výtvarný a pracovní materiál. Tělovýchovné nářadí a náčiní, vybavení pro hudební činnosti mají standardní rozsah. Dětská knihovna obsahuje řadu kvalitních titulů, je průběžně doplňována. Zastoupení hraček a učebních pomůcek odpovídá věkovému složení v jednotlivých třídách.

Učitelky mají k dispozici dostatečné množství pedagogické literatury, odborných časopisů a metodických materiálů. Výpočetní techniku používá ředitelka a vedoucí školní jídelny.

Ředitelka má přehled o úrovni materiálového potenciálu a jeho využívání. Inovaci a doplňování si plánuje podle stanovených priorit.

Materiálové podmínky mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Výchovně-vzdělávací činnost probíhá podle vzdělávacího programu „Se sluníčkem a broučkou objevujeme svět“ (dále jen školní program), který byl schválený na pedagogické poradě dne 28. srpna 2004. Dlouhodobé záměry jsou v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Jsou pojaty komplexně tj. zahrnují kognitivní, afektivní a psychomotorické cíle.

Školní program je zpracovaný srozumitelně a kulturní formou. Vzdělávací záměry vycházejí z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP). Oblasti předškolního vzdělávání stanovené RVP jsou přejmenovány do užší formulace, což má za následek, že následný časový a obsahový plán (tématické okruhy) nevytváří optimální předpoklady pro integrované naplňování vzdělávacích cílů. Obsahem třídních vzdělávacích programů jsou tématické okruhy převzaté v plném znění ze školního programu. Jejich naplňování je evidováno v přehledech výchovné práce. Optimální forma zápisu je předmětem vnitřní diskuze. Povinná dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu.

Kontrolní činnost je zaměřena především na plnění obecných cílů předškolní výchovy a nemá přímou návaznost na zjišťování, jak jsou naplňovány vzdělávací záměry školního programu. Údaje jsou shromažďovány, jejich vyhodnocování ovlivňuje další rozhodování spíše sporadicky.

V organizaci dne dětí je pevně stanovena doba podávání stravy a pobytu venku. Ostatní činnosti mohou být pružně zařazovány podle záměrů, aktuálních podmínek a potřeb dětí.

Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený. Děti se volně pohybovaly v prostoru třídy, nebyly omezovány přemírou organizovanosti. Nápoj měly sice trvale k dispozici, ale mimo dobu stravování byly učitelkami k pití minimálně vyzývány. U nově přijatých dětí byla respektována individuální potřeba přivyknout si postupně na prostředí a rytmus dne. V ojedinělých případech a krátce byl patrný smutek z odloučení od rodičů. Učitelky vše řešily s citem a porozuměním.

Atmosféra byla klidná, přátelská. Vystupování a jednání všech zaměstnanců přispívá k naplňování záměrů školního programu především v oblasti psychosociální.

Rodiče volně vstupovali do tříd, měli možnost tam setrvat s dětmi libovolně dlouhou dobu. Školní program je vyvěšený na viditelném a příhodném místě pro jeho studium. O aktuálním a nejbližším obsahu pedagogické práce jsou rodiče informováni na nástěnkách u jednotlivých tříd. Vnitřní řád je zpracovaný přehledně a obsahově zachycuje všechny oblasti, které jsou podstatné pro kvalitní spolupráci.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pedagogická a odborná způsobilost celého pedagogického kolektivu spolu se zájmem o další vzdělávání pozitivně ovlivňují kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti. Poznatky ze vzdělávání nejsou u všech učitelek efektivně aplikovány do praxe.

Spontánní činnosti

Náplň spontánních činností vychází především ze zájmu dětí a z celkových záměrů pro daný časový úsek. Samostatně není plánována. Bezprostřední přípravu ve formě nabídky z pracovní činnosti uskutečnila učitelka v jedné třídě.

Průběh spontánních činností byl v podstatných ukazatelích v obou třídách totožný.

Učitelky ponechaly na rozhodování dětí, zda zvolí individuální či skupinovou hru. Záměrně určitý typ hry neiniciovaly. Do činností vstupovaly na přání dětí, působily jako integrující činitel a umocňovaly pozitivní emocionální uspokojení ze hry. Nenásilně podporovaly jejich důvěru ve vlastní schopnosti, aktivní spolurozhodování. Měly přehled o průběhu her v jednotlivých skupinách, s citem vystihly, kdy je zapotřebí pomoci dětem najít cestu ke spolupráci, k domluvě. Děti, které přišly do MŠ později nebo jim nestačila doba vyhrazená pro spontánní činnosti, měly možnost ve hře pokračovat podle vlastního rozhodnutí. Obsahem her byla především manipulace a objevování vyplývající z přirozených potřeb dětí. Nabídku didakticky cílené pracovní činnosti v I. třídě děti přijaly se zájmem. Pracovní postup rozvíjel jemnou motoriku, proces i výsledek poskytoval dětem uspokojení z vlastních schopností. Atmosféra ve třídách byla přirozeně rušná, děti měly pocit bezpečí a jistoty.

Na realizaci her a kvalitě jejich rozvinutí se podílely jak vhodné materiálové podmínky a uspořádání tříd, tak pedagogický styl učitelek. Stanovená pravidla vycházela z potřeb dětí, neomezovala je v možnosti uspokojit vlastní míru spontaneity. Učitelky hodnotily děti adresně a neformálně, pochvala splňovala svůj účel. Celkově byly hry smysluplné a pro děti přínosné.

Spontánní činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Plánování řízených činností vychází z témat daných školním programem. Obsahově jsou z větší části logicky provázané, zahrnují širokou škálu činností. Negativem je absence souběžného stanovení záměrů a metod k jejich realizaci. Učitelky předem plánují buď obsah činností nebo záměr.

Náplní řízených činností byly v obou třídách činnosti pohybové. V I. třídě následoval integrovaný blok, ve II. třídě činnosti směřující k získání určité sumy poznatků.

Při pohybových činnostech zařadily učitelky metody, které umožnily dětem protažení, vedly k upevnění pohybových dovedností. Z hlediska věku dětí byly požadavky přiměřené. V I. třídě byla skladba metod pestřejší a nápaditější, takže děti byly aktivnější a projevovaly z pohybu větší radost. Organizace byla plynulá, nedocházelo k prostojům. Ke zvýšení zájmu dětí o cvičení učitelky použily tělovýchovné náčiní, zajímavý rytmický doprovod. Pokyny a popis cviků byl srozumitelný.

Organizace následných řízených činností byla frontální, v určitých etapách měla jen část dětí možnost aktivní účasti. Učitelky dobře vystihly, kdy je zapotřebí zařadit pohyb jako kompenzaci klidové činnosti. V integrovaném bloku učitelka volila rozmanité metody, které byly přiměřené věku dětí, podporovaly jejich aktivitu a pozitivní citový prožitek. Zařazená dramatická činnost vedla spíše k mechanické reprodukci textu, děti nebyly stimulovány k samostatnému pohybovému a verbálnímu projevu. V úvodí části činnosti zaměřené na získávání poznatků učitelka zvolila metodu rozhovoru, popisu a pojmenování obrazového materiálu. Metody neumožňovaly prožitek a samostatné objevování, děti převážně přijímaly údaje sdělované učitelkou formou monologu. Podstatnou příčinou byly nejednoznačné a uzavřené otázky. Následná herní metoda spojená s pohybem zpočátku děti aktivizovala k objevování, ale učitelka dětem stanovila taková pravidla hry, kterým děti příliš nerozuměly. Některé reagovaly tím, že si zvolily vlastní druh činnosti. Učitelka jejich rozhodnutí respektovala.

Zvolená témata řízených činností byla v obou třídách totožná, vycházela z každodenních zkušeností dětí v rodině. Průběžná motivace plnila svůj účel v těch částech řízených činností, kdy se učitelky zaměřily na propojení poznatků s prožitkem, což se dařilo především u formy integrovaného bloku. Děti průběžně dostávaly zpětnou vazbu o svých výkonech. U méně aktivních dětí si učitelky vždy našly projev, který pozitivně hodnotily. V komunikaci absentovaly přímé zákazy či příkazy.

Řízené činnosti měly dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti dobře zvládaly pohybovou koordinaci včetně jemné motoriky. V prostoru se správně orientovaly, reagovaly na zvukové signály a změny rytmu. Mladším dětem činilo dílčí potíže provádění průpravných cviků.

Sebeobslužné dovednosti odpovídaly věku dětí, nově nastoupené děti se postupně učily zvládat požadavky. Aktivně využívaly dostatečného prostoru pro rozvoj samostatnosti. Adaptační potíže byly minimální.

Vzájemné kontakty mezi dětmi byly přátelské. Při spontánních činnostech starší děti velmi dobře spolupracovaly, dovedly se spolu domluvit a rozdělit si role.

Bezprostředně děti komunikovaly především při hře, při řízených činnostech spíše naslouchaly učitelkám, neprojevovaly potřebu se výrazněji verbálně projevovat. Úroveň jazykových dovedností odpovídala věkovým zvláštnostem.

Kvalita myšlenkových operací byla patrná při konstruktivních a námětových hrách. Při řízených činnostech děti projevovaly dostatek vědomostí, avšak jejich uplatnění jim činilo značné potíže.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. 541/2002 ze dne 18. prosince 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. KrÚ 6733/2002 OŠMS ze dne 11. února 2003
3. Inspekční zpráva čj. 102 166/2000-1400 ze dne 19. května 2000
4. Školní vzdělávací program „Se sluníčkem a broučky objevujeme svět“ přijatý na pedagogické poradě dne 28. srpna 2003
5. „Organizace školního roku 2004/2005“
6. Plán materiálně-technické údržby platný pro školní rok 2004/2005
7. Vzdělávací programy I. a II. třídy platné pro školní rok 2004/2005
8. Přehledy výchovné práce I. a II. třídy - školní rok 2004/2005
9. Diagnostické záznamy I. a II. třídy
10. Metodika grafomotorických cviků ze dne 28. srpna 2003
11. „Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí“ ze dne 28. srpna 2003
12. Organizační řád včetně organizačního schématu platný od 1. března 2004
13. Evidenční listy dětí přijatých do I. a II. třídy pro školní rok 2004/2005
14. „Pracovní řád“ ze dne 12. ledna 2004
15. „Vnitřní řád pro zaměstnance“ ze dne 26. srpna 2004
16. „Vnitřní řád pro rodiče“ ze dne 1. září 2004
17. Pracovní smlouva vedoucí školní jídelny ze dne 23. března 2000
18. Pověření k zastupování ředitelky ze dne 25. ledna 2003
19. Doklady o dosažené výši vzdělání všech pedagogických pracovníků
20. Rozpis přímé výchovné činnosti ředitelky a učitelek platný pro školní rok 2004/2005
21. Pracovní náplně všech zaměstnanců platné od 1. ledna 2003
22. Zápis z pedagogických a provozních porad za školní roky 2003/2004 a 2004/2005
23. Plán kontrol a hospitací platný pro školní rok 2004/2005
24. Zápis z kontrol a hospitací za školní roky 2003/2004 a 2004/2005
25. „Evaluační zpráva za školní rok 2003/2004“
26. Kritéria pro hodnocení pedagogů platná od 28. srpna 2003
27. Kritéria pro hodnocení provozních zaměstnanců platná od 28. srpna 2003

ZÁVĚR

Ředitelka má velmi dobré znalosti o Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání, metodické a odborné vědomosti. Přestože školní vzdělávací program je vypracovaný, tak ředitelka získává další informace a podněty k jeho obsahovému precizování. Ve své řídicí práci nevyužívá dostatečně výsledků kontrol a hospitací k analýze plnění cílů školního programu. V začátcích je průběžná autoregulace učitelek vlastní pedagogické práce. Materiálně-technické podmínky jsou faktorem, který účinně napomáhá dosahování kvalitních výsledků. Ředitelka spolu s učitelkami věnuje trvalou pozornost inovaci, doplňování a dotváření prostředí.

Při spontánních činnostech učitelky dodržovaly všechny zásady vedoucí k plnému uspokojení dětí. V řízených činnostech s kognitivním záměrem se projevila izolace jevů

a omezenost podnětů k aktivnímu učení na základě prožitku. Jednou z příčin je ještě ne zcela plné pochopení zásad tvorby třídních programů, požadavku na integrované plánování v tématických celcích. Pedagogické pracovnice cítí vysokou míru odpovědnosti za úroveň vědomostí a dovedností dětí, což je vede k tomu, že poznatky spíše předávají a méně vytvářejí prostředí k aktivnímu poznávání.

Od poslední inspekce došlo ke změně v obsazení funkce ředitelky. Nastal pozitivní posun ve všech oblastech, stávající ředitelka věnovala účinnou pozornost všem zjištěním ČŠI. Výrazně se zlepšilo materiálové vybavení a uspořádání vnitřních prostor. Zcela byla odstraněna nevhodná organizovanost dětí a absence prostoru pro sebezodhodování.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní
inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Toušová

.....

V Pardubicích dne 4. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. listopadu 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jaroslava Fryšová

Jaroslava Fryšová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Rožkova 2432, 530 02 Pardubice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-11-24	J2-1138/04-1400
Zřizovatel	2004-11-24	J2-1139/04-1400

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.